

RASMUS FABER LUNDBERG

Vinderen

Roman

Byens Forlag

Vinderen

© Rasmus Faber Lundberg & Byens Forlag 2020

1. udgave, 1. oplag

ISBN 978-87-93938-47-2

Redaktion: Alma Bay Skjoldborg

Forfatterportræt: Natalia Lorite

Omslag: Karin Lindberg

Sat med Sabon hos Byens Forlag og trykt hos Totem

Printed in Poland 2020

Enhver form for gengivelse af denne bog må kun ske
efter reglerne i lov om ophavsret af 14. juni 1995
med senere ændringer.

Byens Forlag

Istedgade 102 | DK-1650 København V

www.byensforlag.dk

“Hvilken millionær, hvis han var ved at blive kvalt af en løkke om halsen, ville ikke give alle sine millioner for en enkelt mundfuld luft?”

Det døde hus
Fjodor Dostojevskij

SJÆLDENT forløb en nat, uden at Mads Bjørn Sivert så sin pung blive knust, enten af to sten eller en hvidløgspresser. Stenene klappede løs mod hinanden, ind røg pungen, og væk var den efter to eller tre blodige klap. Med hvidløgspresseren blev de lagt i som løg, den ene efter den anden, inden trykfladen sænkede sig, og hånden pressede til, og ud af den hullede munding piblede pungen som strimlet fars. Han lå og missede med øjnene uden at vide, om han sov, for der var ingen gerningsmand og intet handlingsforløb, kun et sæt hænder og en utydelig kulisse og en meget klar hensigt om at knuse hans pung. Smerten kunne han mærke langt oppe i maven.

Sådan havde det været længe, men ikke altid. Og hvad der oprindeligt startede i en Jackpot-kiosk for over 20 år siden, starter i denne historie med et kamera for foden af en sneklædt bakke, der rager op i et ellers fladt landskab.

Det er en bakke, der i dag står lige så nøgen og gold, som den også dengang gjorde, med alle lette sten og afvristede grene, alle rullende flasker og fnuglette aluminiumsdåser samlet ved bakkens bund, nogle forankrede og halvt opløst i den smattede jordbund, andre indtørrede og vejrbidte, som slagne ofre for vindstyrker og tyngdekraft og de af naturens tænder, der markerer uden at bide.

Denne dag lod det golde sig dog ikke se igennem linsen på kameraet og den lille skærm, han havde vippet ud til siden, for det, kameraet så, var ikke, hvad virkeligheden viste. Og det vidste han; dertil var sneen for tyk, og netop sneen lod huset på toppen af bakken fremstå som et lunefuldt skjul snarere end det blottede sår, det under alle andre vejrforhold ville ligne.

En vind hev i stativet, som kameraet sad fast på, et knirkende et af slagsen, der ved gud ikke havde kostet alverden, og som med rette ville kunne lade sig erstatte af en ny, yngre og mere bastant model. Med to faste vrid fik han det dog trykket i jorden, så sneen og jordbunden gav efter for de tvingende ben. Sådan stod det nogenlunde fast, og sådan, tænkte han og lod håndfladerne strejfe hinanden, havde hænderne nu faktisk gjort deres arbejde.

Afstanden var svær at bedømme, men selv en cirka-satsning på øjemål ville forsegle handlen. Han grinede for sig selv, for man havde haft al tid i verden til det her, og alligevel blev det på øjemål. Mere velforberedt havde handlingen vel ikke fortjent at tage sig ud, måtte han formode, så henkastet som de befalende instrukser

havde lydt: Man havde bedt ham om et billede, og kun et. Nej, faktisk ikke *kun*, men *bare* et. Hurtigt havde det stået klart, at hans kamerafærdigheder var aldeles ligegyldige – at alverdens tekniske uheld kunne forfølge dette billede, og at det lige lidt ville betyde. Blot skulle man klart og tydeligt kunne se det, der om 240 sekunder ville vise sig oppe i vinduet. Den blege brystkasse, de udstrakte arme og de mørkrandede, ugleagtige øjne.

En ny hidsig brise rykkede i stativets overdel, men nåede ikke fundamentet, der var solidt plantet i jorden. Vel næsten bogstavelig talt, tænkte han og rettede kraven i sin lange, sortpolstrede frakke.

Afstanden virkede tilpas.

Skarpt var det nogenlunde.

Han kiggede op mod huset og så glidende skyer spejle sig i det endnu tomme vindue.

Var man spirituelt anlagt, kunne et syn som det her trække i de øvre tråde, tænkte han og zoomede med øjnene ud, så hele huset og den sneklædte bakke blev ham klar og tydelig. Man kunne fristes til at tro, at højere magter spøjte i dette aggressive blæsevejr, og at de opstemt rev og flåede i sine egne skabninger, i knasende bøgetræer og stivfrossent græs, tjørnebuske og tidsler; at de rykkede og kastede dem omkring til de susende toner af naturens temperament for måske at sende et budskab.

En advarsel.

Hold dig væk.

Eller en velkomst.

Træd bare nærmere.

I et toneleje af skræmmende entusiasme.

Og vejen op ad grusstien til bakkens enlige hus ville
være en port til enten himlen eller helvede.

1

48 TIMER SENERE lagde indlandsredaktør Hans Clausen al sin vægt mod glasdøren og gled ind i lokalet i en skøjtende bevægelse, som om spiritussen stadig brusede i hans blod. Nogle klappede, flere råbte “hep-heey,” en håndfuld rejste sig, og en enkelt af dem slog hælene mod hinanden og gjorde med fingerspidserne samlet for tindingen honnør.

“*Commodore.*”

Hovedpersonen smilede og hævede en hånd, inden han duknakket fortsatte mod sin faste plads for bordenden.

“Sid ned,” sagde han.

De stående satte sig, også Clausen selv, der smed en mappe på bordet og gned sig i øjnene bag de bastante brilleglas.

“Ak ja,” sukkede han med et pligtskyldigt smil, “militære ordener var næppe, hvad nogen turde drømme om i et fag som dette.”

“En brandert af den kaliber forpligter, *sir.*”

En mild latter bredte sig i lokalet.

“Javel,” sagde Clausen og fæstnede brillerne til næseryggen, “jeg formoder du har ret.”

Mens han fugtede sine fingerspidser og vendte de daglige sider om seertal og Chartbeat-trafik, bemærkede han stemningens varme; han hørte deres kommentarer sprede sig som smittende smil i det stadig morgentrætte mødelokale, og han bed mærke i, hvordan den interne spøg både blev rekonstrueret til de i forvejen indviede samt forklaret til de af morgenmødets deltagere, der ikke havde set fredagens eskapader med egne øjne.

“Gik helt over gevind”

“Klattede øjne”

“Du skulle have set ham”

“Snaps ned ad begge ben”

Som forsøgte man at fastslå, at man skam *var* tilstede i fredags, hvor tingene havde taget fart. Her havde de drukket og til sidst sunget sange, Hans Clausen og den lille skare af skabsalkolikere, der gjorde en glinsende figur efter midnat, og som til langt ud på de små timer nød at se et selskab svinde ind til sit kraftigste koncentrat. Selv inden da havde påskefrokosten gjort, hvad påskefrokoster altid gør, nemlig at få selvudnævnte afholdsmænd og -kvinder til at drikke og ryge i det voldsomme omfang, de så pludseligt og ivrigt lyster. Disses synder var dog ikke blot blevet tilgivet, men også glemt i kampens tiltagende hede, hvor Clausen med en gradvist

smuldrende jordforbindelse havde omtalt folk som *De* og efterspurgt kammertonen. Da opsplittningen havde nærmet sig, havde han knuget den sidste flaske snaps ind til sig og erklæret den for sin personlige ejendel, og ville folk smage – dette havde han råbt ud i det røgfylde lokale, hvor folk ledte efter frakker og gav saftige, skyg-gelagte afskedslys – så måtte han efter højere instansers pålagte protokol beordre vedkommende for afskediget.

“*Er det forstået!?*”

“*Javel, sir.*”

“*Javel, hr. Commodore Clausen,*” havde de sagt og vendt blikket tilbage mod mobiltelefonerne, søgende efter en køreplan for den lovede natbus.

Nu lukkede Hans Clausen mappen med papirerne, rejste sig og gik et par skridt tættere på det store vindue ud mod Kvægtorvet. Det var påsketid og vel egentlig derhenne omkring, hvor såvel nyfalden sne som smat og sjap ikke blot udløser utilfredshed, men også snak om at pakke kufferten og rejse fra hus og hjem mod fjerne landes varme.

“Mine damer og herrer,” sagde han og hørte de sidste grin forstumme.

Tålmodigt betragtede Clausen den dalende sne, de legesygt roterende snefnug, inden han drejede om på hælene og åbnede mappen. “*This just in.* Del gerne ud,” sagde han og skød med begge håndflader en snes papirer ud på bordet, mens nysgerrige nakker strakte sig frem.

“*Kæft en manke*”

“Det der ser ikke sundt ud”

På billedet sås en langhåret mand stående bag en glasrude kun iført et par sorte underbukser. Manglen på skarphed i billedet – der tydeligvis var taget fra lang afstand og derefter opskaleret efter en radikal zoomning – var som æstetiker svær at ærgres over, og æstetikere var de alle. For den grynede, grødede kvalitet ydede på sin egen særlige måde billedet retfærdighed. Det havde en sær voldsomhed over sig.

“Hvem er han?”

“Mads, hedder han.”

Flere rynkede brynene.

“Mads? Det er sådan noget med runde kinder,” sagde en af dem halvt spørgende og skævt smilende, og med nikkende hoveder og foldede hænder rykkede folk tættere sammen.

“Mads Bjørn Sivert,” sagde Hans Clausen og kneb øjnene sammen. “Tidligere lottomillionær, det vil sige mangemillionær. Han vandt knap en halv milliard tilbage i 99. Katapulten hed den, Nordens største pulje.”

“Nååååå”

“Det er sgu da rigtigt”

“Katapulten ja, i det der stjerneotto”

“Det der ser bare ikke sundt ud”

Mest mærkbart blev mandens – Mads’ – øjne fremhævet i to lysegrå, næsten hvide kugler uden synlige pupiller, mens håret omkring ansigtet stod som en vildmandsfrisur. En manke.

“... rustikt og nærmest tåget, indhyllet i tilfældets *pixellerede poesi*,” hørte Clausen nogen mumle.

Ruden, hvorimod denne Mads lagde vægten af sin bare overkrop og støttede begge håndflader, var *stor og rig, en sådan hvorfra man i en tung stund spejler sin eksistens, gerne med et glas vin og en solnedgang*, noterede en af de omkringsiddende i sin notesblok, inden Clausen rømmede sig ved bordenden.

Han betragtede sit eget eksemplar af fotoet.

“Adressen er beskyttet, men vi har den. Han bor nord for Ebeltoft, i en villa der er tænkt som et sommerhus, men folk på egnen siger at han bor der året rundt. Sagen er at han har antastet flere piger i nærområdet. Unge piger. De lokale undrer sig over hvad han overhovedet laver der, men tilsyneladende vil han ikke ud med sproget. Vi undrer os også.”

Hans Clausen lagde brillerne på bordet og gned sig i øjnene. Udenfor faldt sneen fortsat. De krystalliserede flager var ikke for store, ikke for små, og de ikke blot faldt; de faldt på plads, porøst og forsigtigt.

“Der er beretninger om et heftigt alkoholmisbrug, nok også cannabis. *Vist* også cannabis, den er ikke helt bekræftet. Så vi har en hulemand med eller uden en massiv formue i hi på en bakketop med et misbrug af den ene eller anden slags. Og smag for unge piger, så vidt vi ved. Ham her, det her ...”

De tilhørendes blikke klistrede sig til Hans Clausen, der fra de spredte papirer på bordet nu kiggede rundt i

lokalet og forsøgte at indfange alles øjne for at fastslå en tilsyneladende dødsens alvor.

“Det skal tænkes igennem.”

“Tænker du DD?”

“Det kan sagtens være. Det kommer selvfølgelig an på så meget, men ...”

Tættest på Clausen sad, hvad man kunne fristes til at kalde en ung mand med en kuglepen ivrigt kradsende mod sin notesblok. Han bar sorte, slanke briller og havde en pertentlig skilning i sit mørke, mellemlange hår. Håret var redt en smule tilbage i siderne og skråt tilbage ved panden, hvorfra et par bevidst undladte hår hang i en bue ned over det ene øje.

“... lad os da høre. Nogle tanker du vil indvie os i, Jesper?”

Han standsede skriveriet, kiggede op og skar en grimasse som forpint. 29 år, men med et tillært udtryk af erfaring. “Er han gift?”

Clausen rystede på hovedet og sænkede blikket mod sine papirer. “Fraskilt. Ingen Facebook. Lever alene, som arbejdsløs går vi stærkt ud fra.”

Der blev trukket overbærende på skuldrene, en enkelt grinede uden glød.

Indlandsredaktøren og Jesper Sølvér lod svaret synke ind med et par sekunders fastholdt øjenkontakt, inden Jesper sagde “ja okay,” grublende over de nye informationer, med sit enlige, løsthængende pandehår dinglende og dirrende som fra hjerneaktivitetens friktion.

Og så, som startskuddet til et løb, smed Clausen sin kuglepen på bordet, samlede albuerne på ryggen og rettede kroppen ud.

“Nå, *folks*, hvad tænker vi?”

Et par pegefingre strittede. Clausen pegede. “Kris?”

“Jamen, det her billede vidner jo bare om en basker ...”

Chefen nikkede langsomt,

“... så jeg siger dig, Jesper ...”

og tyggegummityggende Kristoffer blinkede med det ene øje i retning af Jesper,

“... smæk det på toppen og kald den *Er der plads til Mads*, og spil med lukkede kort, bare kør den blinde vinkel helt ud, mystisk mand på toppen af sneklædt bakke midt i middelmådighedsdanmark, hør det, ikke? Det kan altså noget. I husker Robert, nasse-Robert, der sad med bare tæer i lædersofaen og chips i skødet og nassede på det hele? Her tager vi den til næste hylde. Vogteren ...”

Teatralisk, som de kendte ham, holdt Kristoffer begge hænder over hovedet og trak dem med strakte fingre langsomt fra hinanden.

“... med blikket rettet ned mod os alle sammen. Og et dystert es i ærmet. Han har jo nok pisset det hele væk. Kan I høre det?”

“Ja, jamen bestemt,” sagde chefen og kørte tungen rundt i tandkødet, “ikke dumt. Der er fyldt med vinkler at køre den fra, også visuelt skulle jeg hilse og sige, eller hvad, Seb?”

Jesper grinede for sig selv.

“Ja, jamen,” rømmede kameramanden Sebastian sig og tog en halv omdrejning på kontorstolen, “vi skal i hvert fald derop, det giver sig selv. En udsendelse uden location på den her er svær at forestille sig. Det giver nærmest ingen mening.”

“Hvis han vil fortælle historien så bliver hist–”

“Hold lige en halv, Jesper.” Clausen holdt en hånd frem for sig, sænket blik, tydeligvis på rundtur i egne tanker. “Adressen *er* dog beskyttet.”

“Og det ved jeg godt,” sagde Sebastian, “men snakker vi bakke, hus og sne, så er der billeder i det, ingen tvivl om det. Potentielt universelle billeder. Sneen forudsætter selvfølgelig, at vi kan handle hurtigt.”

“Hvornår kan I have et hold klar?”

“Et *hold*?”

Nu ramte alle øjne Jesper, hvis hævede stemme og offensive kropspose lod til at afkræve redaktøren et svar. Selv fugtede Hans Clausen sine fingre og lod en side i notesblokken glide fra venstre mod højre. “Skal jeg notere at De atter nægter at adlyde ordre, menig Sølvør?”

“Nej, men prøv nu at hør–”

“Den tager vi under fire øjne.”

Et suk og en hånd gennem håret blev Jespers sidste indsigelse, inden Clausen spidsede blikket i retning af Kristoffer. “Hvornår kan I være klar?”

“I morgen tænker jeg,” sagde Kristoffer og lænede sig ind over bordet, ivrigt gnaskende på sit tyggegummi,

“hvis det er relevant. Med mindre du vil tappe den helt fra frisk, for så kan vi være klar om, ja, hvad, tre kvarter.”

“Nej, for guds skyld,” sagde chefen og stirrede koncentreret frem for sig. Så drejede han hovedet, som om en glemte tanke pludselig faldt ham ind, og kiggede opmærksomt ud mod sneen. “Nej, vi tager lige luft ind her.”

Også Jesper betragtede snevejret. På en side i sin blok havde han skrevet:

Ruden er stor og rig, en sådan hvorfra man i en tung stund spejler sin eksistens, gerne med et glas vin og en solnedgang.

Lidt længere nede havde han skrevet:

Mads kan ikke klare det.

Pengene

Han er ikke den samme

Mads skal være skæv for at kunne når han onanerer

To linjer længere nede havde han igen skrevet:

Mads kan ikke klare det

Og med et smil krøllede han papiret sammen og kastede det mod skraldespanden ved døren, to-tre meter tættere på de andre og længere fra sig selv. Han kastede med et blødt vip i håndledet, og ligesom alle andre så Clausen den lille papirkugle svæve gennem luften, inden kurvens rislende plastpose bekræftede pletskuddet.

“Nå, hvad har I ellers har på tapetet?” sagde indlandsredaktøren og klappede en gang i hænderne, retvendt mod mennesker, han skyldte sin opmærksomhed. Han smilede dog også kort til Jesper, som smilede tilbage, og hvad de omkringsiddende diskret, men dog opmærksomt iagttog, var, hvordan en velkendt manøvre var ved at gentage sig.

25 minutter senere sagde Clausen “træd af” med to fingre for tindingen, og mens folk smilede og grinede og indsamlede kuglepenne, notesblokke og kaffekopper, blev Jesper siddende, indtil hans kolleger havde forladt lokalet. Så samlede Clausen sine papirer i en kvadratisk bunke, satte sig på bordkanten og pustede opad, så hans tynde pandehår blafrede.

“Hvad så nu?” spurgte Jesper.

Clausen smilede, men svarede ikke. Han lignede en forretningsmand, slog det Jesper, der havde mistet forstanden, og som nu – med åben blazer og et vuggende slips – sad på en galeanstalt og sparkede benene frem og tilbage i et par stumpede habitbukser. Han var i midt- eller slutfyrrerne og tværede ofte sit tynde pandehår ned over panden for at skjule en viende hårgrense, hvilket

undrede Jesper, for alle andre facetter af sin fysiske fremtoning lod han til at være i fin kontrol over.

“Det ved jeg ikke,” sagde Clausen efter lang tids tavshed. “Men du ville fortælle mig noget om hvordan jeg skal gøre mit job?”

“Hvordan du måske *burde* gøre dit job.”

“Men det er ikke det samme, min ven.”

“Du ved jo hvad jeg mener.”

“Man giver hvad man kan. Man gør hvad man kan,” sagde Clausen og gned sig i panden. “Man gør det på den måde man føler giver mening. Så må de sige til mig hvis det ikke er godt nok. Men er det ikke det?”

Jesper nikkede og smilede eftergivende. Han kendte godt til Dit Danmarks massive, på papiret faktisk fornuftsstridige succes, og han vidste udmærket, at den i høj grad skyldtes Hans Clausens brug af utraditionelle, mildest talt utidssvarende metoder.

“Så det bliver, hvad, mig, Jeanette, Kris, Seb og Rune og Camillaaa og—”

“Det bliver dig, Jeanette, Kris. Kan du leve med det?”

Jesper nikkede. En tavshed sænkede sig, dog hverken af den pinlige eller højtidelige slags.

Så sagde Clausen: “Kan du genkende ham?”

Jesper rystede på hovedet.

“Det kunne jeg *satme* heller ikke. Men det var stort dengang. Stor historie.”

“Og nu er han helt smadret oven i bøtten eller hvad?”

“Lidt,” sagde Clausen.